

ח' אב תשע"ה פרשת "דברים" כניסת שבת – 19:21 צאת שבת – 20:23 גיליון מס' 613

יהיה ט'וב באב השנה בשהם

בית המדרש הקהילתי, מדרשת
שהם וסניף בני עקיבא
מזמינים אותך למלא את צום
תשעה באב בתוכן רוחני

מתי? יום ראשון י' אב (26/7)

מה בתוכנית?

ילדי גן חובה-כיתות ג

10:30- הצגה תיאטרון 'אישונים'-
"בגלל אהבת חנים"
11:15- שיעור יצירה "משלימים"
את החסר "יצחק פרשל"
התוכנית תתקיים באולם בית
הכנסת מכבים

כיתות ד'-ו'

10:30- "מה זה קשור אלי?" עומר
עדות
11:00 "איך בונים מקדש?"
משחק ושיעור- יואל ואזנר
התוכנית תתקיים בחדר הצדדי של
בית הכנסת "שבת אחים"

כיתות ז-ט

10:30 "רגש של תשעה באב"-
הרב אלון מונסונגו
11:15 סרטון וידאו- הרב ישי ליסנר
התוכנית תתקיים בביהמ"ד הקהילתי

חבריא ב'

10:30- "תן לי יבנה וחכמיה"
האומנם צדק רבן יוחנן בן זכאי?
11:15- סרטון וידאו עם מנחם
קלמנזון

למעוניינים יינתנו חוברות לימוד
לתשעה באב ללימוד בחברות
או בקבוצות.

התוכנית תתקיים בסניף בנ"ע

מנחה גדולה בט' באב בשעה
13:30 בבית המדרש הקהילתי

משולחנו של הרב

הלכות תשעה באב שחל בשבת

תחילת הצום: 19:42, סיום הצום: 20:12

השנה ט' באב נופל בשבת, ולכן הצום נדחה ליום ראשון. למציאות זו יש השלכות
הלכתיות רבות ואשתדל לפרטן להלן:

1. מותר לאכול את סעודות השבת כרגיל כולל סעודה שלישית. מותר לאכול גם בסעודה
השלישית בשר ויין וכל מטעמים, ובלבד שהסעודה תסתיים לפני שקיעת החמה שהיא
השבת בשעה בערך 19:35. במקום בו יש שלשה גברים סועדים, מזמנים גם בסעודה
שלישית שלא כמו בסעודת ערב ת"ב רגיל. מי שרגיל לסעוד בחבורה בסעודה שלישית
רשאי לעשות זאת גם השבת. אולם מי שמנהגו לסעוד בחיק משפחתו לא יסעד עם
חברים בסעודה זו.

א. יש מהפוסקים שכתבו כי אין ללמוד תורה אחרי חצות של שבת זו. ומ"מ שעורים
ברבים ודאי יכולים להינתן, שאם לא כן הרי זו אבלות בפרהסיא ולכן שיעור הנשים ושעור
"הדף היומי" יתקיימו כרגיל. גם מי שילמד ביחידות לא הפסיד ולוואי ואלו יהיו עוונותינו.

ב. המחבר כתב כי בשבת זו אין דיני אבלות גם ביחסי קירבה בין איש לאשתו והרמ"א
חלק.

ג. ראוי להימנע מהתקבצויות חברתיות אחרי חצות היום.

2. בין שקיעת החמה לצאת השבת אין ללבוש בגדי חול או לעשות כל פעולה המביעה
אבל, כגון ישיבה על הרצפה או החלפת נעליים.

3. במקורות מובא המנהג להביא מנעלי הצום לבית הכנסת ולקיים את ברכת "מאורי
האש" בבית הכנסת. יחד עם זאת נראה לנו כי יותר פרקטי להישאר בבית עד צאת
השבת ואז יאמר כל אחד מבני הבית "ברוך המבדיל בין קודש לחול" ומיד לאחר מכן ייקח
ראש המשפחה את נר ההבדלה ויברך עליו את ברכת "מאורי האש". במהלך תפילת
ערבית תיאמר ברכת "אתה חוננתנו".

4. מכיון שהצום נדחה משבת ליום ראשון יש בו הקלות שונות לחולים, מעוברים ומיניקות
וכדאי להתייעץ בכל מקרה לגופו.

5. מי שמותר לו לאכול במהלך הצום יעשה הבדלה קודם שיאכל. אבל לכתחילה לא יעשה
זאת על יין כי אם על חמר מדינה, היינו, בירה או קפה או מיצים טבעיים. אישה הצריכה
לאכול או לשתות לכתחילה רצוי שבעלה יעשה עבורה את ההבדלה והיא תשתה מהכוס.

6. עם סיום הצום אחרי תפילת ערבית וקידוש לבנה יש לזכור לעשות הבדלה. אפשר
לעשות את ההבדלה על יין. בהבדלה זו אין מברכים לא על האש (גם אם שכח לברך
במוצ"ש) ולא על הבשמים. אחרי ההבדלה יש להחליף את הבגדים לבגדי חול.

7. השנה במוצאי תשעה באב מותר לכבס ולהסתפר ולשמוע מוזיקה אבל אין לאכול בשר
ולשתות יין.

שבת שלום, הרב דוד סתיו

מסעות תלמידי ישראל לפולין וחורבן בתי המקדש

תקופת 'בין המצרים', שאנו מצויים בעיצומה, הפכה במידה מסוימת ל'עונת נסיעות' שבמהלכה מוסדות חינוך רבים בציונות הדתית מוציאים מטעמים משלחות תלמידים למסעות פולין. החיבור מובן - חורבן יהדות אירופה והשמדת שליש מבני עמינו כהמשך לחורבן בית ראשון ושני. במסגרת המאמר אבקש להציג עמדה מעט שונה כלפי תופעת המסעות לפולין, ולצידה אלטרנטיבה קונסטרוקטיבית שלדעתי עונה על הצרכים הלאומיים, דתיים ורגשיים של בני הנוער, לא פחות ממחנות המוות הפזורים ברחבי פולין.

אתחיל בהתחלה. אי אפשר להתעלם מכך שתופעת המסעות לפולין יצרו מציאות ישראלית ייחודית וחדשה שבה אחת החוויות המרכזיות שכלולות בתהליך התבגרותם של נערים ונערות יהודים בישראל הוא המסע לפולין. בשנים האחרונות, כך נדמה, כל גורם חינוכי, חברתי או אחר תומך באופן אקטיבי או הצהרתי בקיומם של המסעות. הדעה השלטת בשיח הציבורי גורסת שהחוויה שהנערה/ה הישראלית זוכה במהלך המסע מצליחה לחדור עמוק לנבכי תודעתה/ה, וכך לסייע לו/ה להכיר ולהבין טוב יותר את משמעות היותה/ה ישראלית ויהודית. זאת ועוד, בעיני רבים המסע לפולין חושף את חשיבותה ומקומה של מדינת ישראל. כולנו מכירים את הטיעונים המצדיקים ותומכים בקיום המסעות: 'טוב מראה עיניים', 'המסעות לפולין נוגעים בנימי הנפש של הנוער' ועוד כהנה וכהנה הסברים.

כאמור, אבקש לערער על גישה זו ולהביע עמדה השוללת את תופעת המסעות פולין. אקדים ואומר שאני מודע לעובדה שעמדה זו היא עמדת מיעוט, ואולי יותר נכון לכנותה 'בדידות מזהרת'... ובכל זאת בעיניי, דווקא בימי בין המצרים, יש לעמדה זו מקום כחלק מהדיון הציבורי היהודי-ישראלי.

עמדתי מורכבת ממספר רבדים שלא בהכרח קשורים אחד בשני, אך כולם יחד מובילים לאותה מסקנה. אתחיל בסיפור אישי שנחרט בזיכרוני והשפיע במידה רבה על צורת חשיבתי בנושא זה, כמו גם בנושאים אחרים. בתקופת לימודי בישיבה התיכונית, באותם שנים המסעות לפולין היו בחיתוליהם ורק מתי מעט יצאו אליהם, שאלתי את ראש הישיבה שלי מה דעתו על הנסיעות לפולין. תשובתו הישירה הפתיעה אותי, ובמידה רבה השפיעה על צורת מחשבתי העתידית, וכך אמר: "אמשול לך משל: ילד צעיר המבקש לדעת מהו מוות, ניתן להסביר לו תופעה זו בשני אופנים. הדרך הקלה ואולי 'החזקה' יותר היא לקחת את הילד השואל להוספיס שבו מאושפזים חולים סופניים ולומר לו בפשטות "אתה רואה את כל החולים ששוכבים לפניך במיטותיהם, כולם עד האחרון שבהם ימותו בזמן הקרוב. אין ספק", כך המשיך הרב, "שהילד יבין שהמוות שוכן באותם חדרים ומסדרונות. הוא אורב ומחכה. לפתע הילד יתבונן על החולים בצורה אחרת. ברחמים ובזעזוע. בסיום הביקור יצא הילד נרעש ונרגש. וללא ספק יבין, לפחות באופן חלקי, מהו מוות. אפשרות שניה", הוסיף הרב "ניתן להסביר לילד בצורה מילולית שכלית מהו מוות. לציין שמוות פירושו היעדר חיים. חדלות. סוף. במקרה כזה הבנתו של הילד תהיה בעיקרה רציונלית ופחות רגשית. הוא יתייחס למוות כאל תופעה מדעית שהיא חלק ממעגל החיים". לאחר עצירה קצרה סיים הרב את דבריו במשפט הבא: "מבחינה חינוכית אין לי ספק שהדרך השנייה היא הערכית, החינוכית והנכונה יותר". אותו הדבר לגבי השואה. ניתן לקחת בני נוער ולהראות להם ערימות של שיניים/שערות/אפר ולומר להם "ראו, זאת השואה", זה בהחלט מטלטל. אל מול מראות אלה בני הנוער לא יכולים להישאר אדישים. לא בכדי מוכרת התופעה שבסוף המסע רבים מהצעירים הופכים 'ציונים/לאומיים יותר' ניחא. אבל, עם יד על הלב, לכמה זמן טראומה זו יכולה להשפיע? חודש? חודשיים? שנה? שנתיים? יהיו שיגידו שגם אם האפקט נמחה אחרי תקופת מסוימת, יש חשיבות למגע הישיר שלעולם לא נעלם. החריטה והצללקת יישארו חקוקים בנפש הנערה/ה הנצח. לצערי מדובר ב-WISHFUL THINKING, ניסיון החיים מלמד שלא מיניה ולא מקצתיה. 'חוויות' המסע נעלמות עם הזמן, והיו כלא היו. שטף החיים והאירועים משכיח הכל, וטוב שכך.

לעומת זאת, לימוד שכלי, רציוני ומעמיק של השואה משנות את ההבנה, החשיבה והתודעה של האדם. לא רגש חולף, אלא הבנה קבועה. לא זעזוע זמני, אלא תודעה תמידית. אכן, ב'לימוד עיוני' חסר מוטיב הרגש. אינו דומה קריאת ספר-שואה, חשוב וחזק ככל שיהיה, לביקור בקרמיטריום. בטווח הקצר אין מה להשוות, אך מתברר שגם בטווח הארוך (והוא החשוב באמת) אין מה להשוות, והפעם 'לטובת' המשכיל והמבין...

טיעון נוסף נגד תופעת המסעות קשור להשלכות החינוכיות של הביקור. בהפיכת אדמת אושוויץ לאדמה 'קדושה-טמאה' אנחנו חוטאים פעמיים: פעם ראשונה בכך שאנחנו מאפשרים לגדולי שונאינו לעצב את 'האני מאמין' שלנו. או במילים ששמעתי מרבים שחזרו מהמסע, "באושוויץ הבנתי מדוע חשובה מדינת ישראל". באושוויץ? ובלי אושוויץ לא היה חשיבות לקיומה של מדינת ישראל? ממתי אנחנו חיים מפיחה של אחרים?

פעם שנייה, ואל יהי הדבר קל בעינינו, המסעות לפולין הפכו לתעשייה כלכלית שמנה עבור הפולנים (לא אתייחס במסגרת מאמר זה לטיעון כלכלי נוסף שגם הוא מקטרג על תופעת 'המסעות' - העלות הגבוהה של 'המסע' עבור המשפחות. עלות זו גורמת לא אחת למשפחות מעוטות יכולת, ולעיתים אף למשפחות ממעמד הביניים, להימנע משליחת ילדיהם למסע משיקולים כלכליים – לעניות דעתי הפתרון הנקודתי המוכר בדמות הענקת מלגות למיעוטי יכולת אינה הולמת או ראויה בפרספקטיבה ממלכתית. אך כאמור, מפאת קוצר היריעה לא ארחיב את דעתי בסוגיה בעייתית זו). ריבון העולמים, מדוע ולמה שצאצאי הקורבנות ישמנו את גלגלי הכלכלה הפולנית של צאצאי אויבינו. משל למה הדבר דומה, לעריכת קניות של קורבן פשע בחנות משפחתו של העבריין שפגע בך. הכסף שהרווחת ביושר ובזיעת אפך ושאתה מוציא הולך בדרך כזו או אחרת לכיסו של העבריין. אז נכון, הנמשל קצת פחות בוטא וישיר מהמשל, אבל ההבדל הוא רק כמותי, בטח לא איכותי.

טיעון שלישי, הגישה החינוכית-פדגוגית השלטת היום מעלה על נס את החוויה האישית. הפדגוגים המדופלמים מסבירים בכובד ראש שיש לנצל את התקדמות הטכנולוגיה שחדרה לכל תחומי חיינו, לקידום החינוך. באמצעות גירויים, ואמצעי מדיה מתקדמים מרגישים הילדים את חוויות הלימוד על בשרם. נו שויין. נדמה שעידן הלימוד הבוגר והמאתגר חלף עבר לו. אכן, יתרונות רבים יש בחינוך החווייתי, אך אסור לשכוח את חסרונותיו.

המשך בעמ' הבא...

המשך מעמ' קודם:

לדעתי, שני חסרונות מרכזיים בשיטת חינוך זו: העצמת העצלנות מחד ומתן לגיטימציה לרדידות המחשבתית מאידך. חוסר יכולת להבין דברים אבסטרקטים שמלווה בחוסר רצון להתאמץ ולחשוב. "תנו לנו להרגיש ואל תבלבלו לנו את המוח". אם ניתן להבין ולהסכים לאימוץ שיטה זו בהעברת 'החומר' בשיעורי מתמטיקה/מדעים/מולדת, הרי שבנושאים ערכיים/לאומיים/דתיים, נדמה שאין חולק שיש לשיטה זו בעיה. כדי ללמוד היסטוריה בצורה רצינית ומקיפה יש צורך בהכרת התקופה הנלמדת, הבנת תהליכים ולימוד הדמויות. סרט או הצגה יכולים לשמש עזרים, אך עזרים בלבד. נדמה, ואני אומר זאת בזהירות רבה, שבכל הקשור ללימודי השואה, המסעות לפולין הפכו לעיקר והלימוד העיוני לנלווה. החוויה הפכה לבסיס וספרי העיון נתפסים כ'מותרות'. מישחו כאן התבלבל.

ולטעון אחרון. אחת הסיבות המרכזיות לכך שמערכת החינוך והחברה הישראלית כולה לא מכירים ולא מתעניינים בפרקים חשובים אחרים בהיסטוריה שלנו דוגמת: תור הזהב וגירוש ספרד, חורבן בית ראשון ושני, גזירות תתנ"ו שבעקבותיהם חבורה תפילת 'אב הרחמים' שאנו אומרים כל שבת לפני תפילת מוסף, או גזירות ת"ח-ת"ט בפולין ועוד אירועים רבים מספור נעוצה בעובדה שאירועים אלו התרחשו ממש. במילים אחרות, בגלל חוסר היכולת/רצון ללמוד בצורה עיונית ללא גירויים או חוויות, אנחנו מוותרים לעצמנו מראש ונמנעים מלחקור לעומק אירועים היסטוריים מרכזיים בתולדות עמנו. אירועים אלה נדחקו לקרן זווית בעיקר לא רק בגלל הזמן הרב שחלף, אלא גם בשל העובדה הפשוטה שאין אפשרות להמחשה ויזואלית של אותן זוויות וטרגדיות, כל שנותר הם 'רק' ספרי היסטוריה עבשים...

ואני תוהה בקול רם: מה יקרה בעוד חמישים או חמש מאות שנה ביחס לשואה? אם נמשיך להתרכז ברגש ונפקיר את הלימוד השכלי-עיוני? אם לא נבין שיש צורך בחזרה לשיטת הלימוד הקלאסית, אנו עלולים למצוא מגזרים שלמים בחברה הישראלית העתידית שלא יהיה להם חלק ונחלה בלימוד 'השואה'. יש לציין שניצחיה של תופעה זו כבר ניכרים היום, כשבעים שנה בלבד לאחר סיום מלחמת העולם השנייה, בעוד אחרוני ניצולי השואה עדיין מתהלכים בינותינו. אין באמתחתי פתרון קסם. יתירה מכך, אם אהיה כן עם עצמי אומר שקרוב לוודאי שילדיי, ובוודאי צאצאיי העתידיים, ייטלו חלק במסעות השואה. האם הדבר יהיה לרוחי, לא ולא. האם אשכב על הגדר כדי למנוע את נסיעתם, גם כן, לא ולא. הוא אשר אמרתי, עמדתי היא עמדת מיעוט. אך במקביל אעשה הכל כדי שהם יקראו וילמדו מתוך הספרים אודות השואה או כל אירוע היסטורי אחר.

ולסיום, כפי שצינתי בתחילת דבריי, הצעה קונסטרוקטיבית למחשבה. כאמור, ימים אלה של 'בין המצרים' הם ימים שבהם מצופה מאיתנו ללמוד ולעסוק בחורבן שני בתי המקדש. משום מה, ואשמח לדעת שאני טועה, מקננת בקרבי התחושה שחורבן בית ראשון, שהתחולל לפני 2601 שנים (בשנת 586 לפני הספירה), והביא לסיום מלכות בית דוד אחרי כ-450 שנים, כמו-גם חורבן בית שני, שהתרחש לפני 1945 שנים, שהתניע את הגלות שהסתיימה עם הקמת מדינת ישראל לפני 67 שנים, לא באמת מוכרים לנו ולא כל-כך מעניינים אותנו. מותם של מיליונים! מבני עמנו בשני אירועים אלה, הריסת המרכז הרוחני של העם היהודי וחורבן בירתנו, לא באמת 'מזיזים' לנו היום. אינני תמים, אני לא מצפה שאנשים היום יזילו דמעות על אירועים שהתרחשו לפני שני מילניומים, אבל אני כן מצפה שנכיר את העובדות, את הנפשות הפועלות ואת האירועים המרכזיים בתקופת בית ראשון/שני. שנדע מי היו הדמויות המרכזיות באותם שנים? מי היו המנהיגים? מה קרה בשנים שקדמו לחורבן? ומה בשנים שלאחר מכן. לצערי, הדברים לא ידועים, וחמור מכך, לא מעניינים.

וכאן אני מגיע לפתרון שיכול להתאים אפילו לגישתם של התומכים בלימוד חווייתי. אם לא די בקריאת ספרי היסטוריה או ספרי נבואה (ספר ירמיהו מומלץ בחום), הרי שהפתרון נמצא ממש מתחת ידינו, או אולי נכון יותר לומר כחמישים קילומטר מאיתנו - בירושלים. אולי הגיע הזמן להקדיש את תשעת הימים או חלקם ל'קייטנת ירושלים'. לא עוד קייטנה שלעיתים יתרונה הגדול בהיותה בייביסיטר שמעביר את הזמן, אלא קייטנה מרתקת שמעניקה לילדים היכרות ישירה ובלתי אמצעית עם ירושלים העתיקה. קייטנה שעורכת סיור בעיר דוד, עלייה להר הבית (למי שמקבל את ההיתר ההלכתי), ביקור בהר הזיתים, חשיפת ירושלים שמתחת לאדמה (נקבת השילוח, מנהרות הכותל), טיול בעיר העתיקה והכרת כל שבעת שערי העיר. כן, אני יודע במבט ראשון זה נשמע זקן, משמע ומייגע, אך בגישה נכונה ובעזרת מדריכים כשרוניים ניתן ליצור חוויה מעשירה וערכית, לא פחות מביקורים במחנות השמדה. בקיצור, אם אתם מבקשים לימוד חווייתי, הא לכם. כל מה שצריך למימוש הרעיון הוא הבנה בדבר חשיבות הנושא, קורטוב מוטיבציה וקורט לוגיסטיקה.

בשנה הבאה בירושלים הבנויה.

שבת שלום, גלעד כץ

הוצאות אפנ' - עק'פא

השבוע זכינו לשמוע שיעורים לקראת תשעה באב, ביום שלישי שמענו את הרב שי אפיקים וביום רביעי את הרב חגי גרוס ראש ישיבת פתח-תקווה.

ל"ז שבת:

22:45 - פעולת חב"ב משותפת עם עמותת "נותנים תקווה"
16:15 - מפקד חב"ב, **16:30** - מפקד חב"א

למהותו של יום

שיעורים בענייני דיומא

מפי: גידי סטטמן והרב דוד סתיו

א"ה ביום ראשון, י' באב תשע"ה (26/7)

בשעה 18:00, בבית הכנסת 'מכבים'

מזל טוב!

לאהרון ורוחמה אנסבכר
להולדת הנכדה, בת לליאל ועידן!

לחיים ופנינה פרידמן
להולדת הנכדה, בת לרעות ונפתלי!

ליחידת הנוער הבית הסגול דרוש רכז/ת נוער דתי

התפקיד כולל ריכוז פעילויות הנוער הדתי ופעילויות סביב מורשת וציונות בחינוך הלא פורמאלי בשוהם. היקף משרה: חלקית. עבודה בשעות לא שגרתיות. עדיפות לתושבי שוהם, בוגר ו/או ניסיון בתנועות נוער או מערכות חינוך לא פורמאליות.

קורות חיים יש לשלוח כתובת moran@shoham.muni.il
או לפקס 03-9794118 יענו רק קורות חיים רלוונטיים

שיעור מיוחד לנשים במגילת איכה

יתקיים אי"ה בשבת פרשת "דברים"
בבית משפחת חמד, ברח' הזוהר 11 דירה 5
בשעה 16:45

לתנועות בני עקיבא בשוהם **דרוש/ה רכז בוגר**
להובלת השכבה הבוגרת ולניהול הצדדים הלוגיסטיים של הסניף. כניסה **מידית** לתפקיד מאתגר וייחודי!

דרישות:

לאחר שירות לאומי/צבאי, ראש גדול, יוזמה אישית ומוטיבציה גבוהה, זיקה עמוקה לערכי התנועה, מגורים באזור שוהם, היקף עבודה בחצי משרה, יכולות ניהול לוגיסטיות וטכניות, יתרון לבוגרי הסניף. עבודה בשעות לא שגרתיות.

קו"ח ניתן לשלוח למייל: dan@bneiakiva.org.il
או amotzav189@gmail.com

ללבנה בן נעים ובני המשפחה היקרים,

אתכם בצערכם הכבד עם פטירתו של אבי המשפחה,

ארמונד בן נעים ז"ל

מי ייתן ולא תדעו צער ודאבה

גיל ליבנה, ראש המועצה

חברי המועצה ועובדיה

ערב ט' באב - מפגש הידברות

הכניסה אופשיג
הציבור מוזמן

מוצ"ש, ט' באב 25.7.15
מרכז אמנויות הבמה

21:00 קריאת מגילת איכה ביחד

21:30 מפגש הידברות

הרב דוד סתיו משוחח

עם העיתונאי אראל סג"ל בנושא:

"תרבות השיח בחברה הישראלית"

לשכת הרבנות שוהם

אבד חבר מן הארץ

במשך שנים רבות, ליווה **ארמונד בן נעים ז"ל**, את רבנות שוהם במסירות ובדביקות. הוא היה שותף מלא בעיצוב הרוח המיוחדת המקבלת כל אדם בסבר פנים יפות.

השבוע אנו מרכינים ראש לזכרו של חברנו ומבקשים לחזק ולנחם את רעייתו **לבנה**, בניו ובנותיו, אחיו ואחיותיו.

כולנו מתפללים לבורא עולם שמאור הפנים ולבו הטהור של ארמונד ז"ל ילוו את כולנו לאורך ימים ושנים.

"מן השמים תנוחמו"

הרבה דברים נאמרו ויאמרו על ארמונד בן נעים ז"ל, הנה אחד מהדברים שנכתבו בפייסבוק ע"י אברהם סתיו:

כשהייתי ילד בן 12 עברתי מן המושב הקטן והחמים בני-דרום אל העיר הגדולה (והחמה לא פחות) שהם.

הכל היה קצת זר ולא מוכר, כמו שמקומות גדולים נראים לפעמים בעיני ילדים קטנים שהגיעו מן הכפר.

אבל באמצע בית הכנסת הספרדי (שהיה אז קרוואן מרופט) ישב מישהו בשם ארמונד בן-נעים, שתמיד טרח לחייך אליי ולזרוק איזו מילה טובה. בכל פעם שנפגשנו הוא לחץ לי את היד ואחר כך קירב את ידו אל שפתיו ונשק לה. וכששאלתי אותו למה הוא מנשק לעצמו את היד הוא הסביר לי שזה מה שספרדים נוהגים לעשות. אז בכל פעם שפגשתי אותו, ולחצנו ידיים, הייתי מקרב את ידי אל שפתיי והוא היה צובט את לחי בבת-שחוק ואומר לי שאני כבר יכול להיות ספרדי אמיתי.

ומאז ועד היום אני ממשיך לנשק את היד בכל פעם שאני לוחץ ידיים עם מישהו, אבל היום נדם לבו החם והענק של האיש המיוחד הזה, וכבר אף אחד לא יאמר לי שאני יכול להיות ספרדי אמיתי.

רבנות מקומית שוהם ♦ טל' 03-9723065 ♦ פקס 03-9794674 ♦ nuritc@shoham.muni.il